

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

1.วัตถุประสงค์

1.1 เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำการผลิตสินค้าเกษตร ด้านสินค้าพืช ปศุสัตว์ และประมง มีการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน

1.2 เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพ ได้มาตรฐานภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

2. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

แปลงใหญ่ปี 2563

ลำดับที่	จังหวัด	แปลงไซด์ S (แปลง)	แปลงไซด์ M (แปลง)	แปลงไซด์ L (แปลง)	แปลงไซด์ XL (แปลง)
1	เพชรบูรณ์	1	2	-	-
2	ชัยภูมิ	2	-	-	-
3	ตาก	-	1	-	-
4	นครราชสีมา	3	-	3	-
5	ปราจีนบุรี	1	-	-	-
6	พิจิตร	2	-	-	-
7	พิษณุโลก	1	-	1	-
8	ลพบุรี	1	1	-	-
9	ศรีสะเกษ	2	1	1	-
10	สระบุรี	1	-	-	-
11	สุพรรณบุรี	1	-	-	-
12	อุทัยธานี	2	-	-	-
13	อุบลราชธานี	2	-	-	-
รวม		19	5	5	-

แปลงใหญ่ปี 2564

ลำดับที่	จังหวัด	แปลงไซด์ S (แปลง)	แปลงไซด์ M (แปลง)	แปลงไซด์ L (แปลง)	แปลงไซด์ XL (แปลง)
1	เชียงใหม่	-	1	-	-
2	แพร่	-	-	-	2
3	ชัยภูมิ	3	-	-	-
4	ตาก	1	-	-	-
5	นครราชสีมา	2	-	1	-
6	พิจิตร	3	-	-	-
7	พิษณุโลก	3	-	-	1
8	ลพบุรี	2	-	1	-
9	ลำพูน	1	-	-	-
10	ศรีสะเกษ	1	1	-	-
11	สระบุรี	1	-	-	-
12	อุทัยธานี	2	-	-	-
รวม		19	2	2	3

แปลงใหญ่ปี 2565

ลำดับที่	จังหวัด	แปลงไซด์ S (แปลง)	แปลงไซด์ M (แปลง)	แปลงไซด์ L (แปลง)	แปลงไซด์ XL (แปลง)
1	เพชรบูรณ์	3	-	-	-
2	แพร่	1	-	-	1
3	ตาก	1	-	-	-
4	นครราชสีมา	1	-	-	-
5	ปราจีนบุรี	1	-	-	-
6	พิษณุโลก	1	1	-	-
7	ลพบุรี	2	-	-	-
8	ลำพูน	1	-	-	-
9	ศรีสะเกษ	4	-	-	-
10	สุรินทร์	1	-	-	-
11	อุทัยธานี	1	1	-	-
รวม		17	2	-	1

3. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

3.1 การบริหารจัดการแปลงใหญ่

3.1.1 วิเคราะห์จัดทำแผนและปรับปรุงข้อมูล

สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ ดำเนินการ ดังนี้

3.1.1.1 การประชาสัมพันธ์ชี้แจงเกษตรกรให้เห็นถึงประโยชน์ ความสำคัญและวิธีการดำเนินงานของโครงการระบบส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

3.1.1.2 การวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลงและจัดทำแผนธุรกิจ จัดเวทีวิเคราะห์เพื่อทบทวนและปรับปรุงแผนและเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่ม โดยใช้ข้อมูลแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ประกอบการวิเคราะห์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 5 ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพ การตลาด และการบริหารจัดการ

3.1.1.3 การจัดเก็บข้อมูล โดยจัดทำทะเบียนสมาชิกและบันทึกข้อมูลระบบ Co-farm.doae.go.th

1) แปลงใหญ่ ปี 2563 ร่วมกับทีมงานผู้จัดการและเกษตรกรสมาชิก

- ทบทวนบัญชีรายชื่อและข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน
- ประเมินผล และจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่ม/ สมาชิกในปีที่ผ่านมา ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพ มาตรฐานการผลิต ตลาด
- ปรับปรุงข้อมูลในระบบ

2) แปลงใหญ่ ปี 2564 ร่วมกับทีมงานผู้จัดการและเกษตรกรสมาชิก

- ทบทวนบัญชีรายชื่อและข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน
- ประเมินผล และจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่ม/ สมาชิกในปีที่ผ่านมา ในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพ มาตรฐานการผลิต ตลาด
- ปรับปรุงข้อมูลในระบบ

3) แปลงใหญ่ปี 2564

- จัดทำบัญชีรายชื่อสมาชิก รวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกที่สมัครใจเข้าร่วมโครงการให้ครบถ้วนตามเงื่อนไขในการดำเนินงานในรูปแบบแปลงใหญ่
- เปิดแปลงและบันทึกข้อมูลสมาชิกในระบบให้ครบถ้วน เมื่อผ่านการรับรองจากคณะกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation : CoO) แล้ว

หมายเหตุ

1) การจัดทำข้อมูลพื้นฐานของสมาชิก ให้ใช้ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (ทบก.) ข้อมูลการผลิต การตลาดของเกษตรกร และข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ผ่านกระบวนการจัดเวทีวิเคราะห์และวางแผนร่วมกันของ

สมาชิก โดยใช้เครื่องมือ Individual Farm Production Plan : IFPP ในการวิเคราะห์และวางแผนการผลิต ผลิตรายบุคคล และแผนบริหารจัดการกลุ่ม ในการลดต้นทุน และยกระดับรายได้ และนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานตาม แบบจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานรายบุคคลสมาชิกแปลงใหญ่ เพื่อบันทึกไว้ในระบบ Co-farm.doae.go.th ให้สามารถเปรียบเทียบผลการดำเนินงานจากการเข้าร่วมโครงการต่อไป

2) การบันทึกข้อมูล : บันทึกข้อมูลในระบบออนไลน์ Co-farm.doae.go.th

3) การรายงานผลการรับรองและขึ้นทะเบียนเป็นแปลงใหญ่ ตลอดจนการแก้ไขปรับปรุงข้อมูลในฐานข้อมูลโครงการส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ให้ผู้รับผิดชอบในระดับจังหวัดดำเนินการผ่านระบบ <http://Co-farm.doae.go.th> เท่านั้น ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรจะยึดข้อมูลในระบบเป็นหลักฐานในการดำเนินงานโครงการ

4) แปลงใหญ่ที่มีระบบการปลูกพืชหลายชนิดในพื้นที่เดียวกัน หรือสลับการใช้พื้นที่ในการปลูกพืชตามฤดูกาล เช่น แปลงใหญ่ข้าว ที่มีการปลูกพืชหลังนา ให้ทำการปรับปรุงข้อมูลในระบบ ตั้งแต่การแก้ไขชื่อแปลง โดยเพิ่มเติมชื่อสินค้าที่ปลูก เช่น แปลงใหญ่ข้าว/ถั่วลิสง และปรับปรุงข้อมูลในแผนการผลิตรายบุคคลด้วย

5) ปรับปรุงการตั้งชื่อแปลง ให้เป็นแบบแผนเดียวกันเพื่อให้สะดวกต่อการจัดหมวดหมู่ รายงาน และสืบค้นข้อมูล ดังนี้ “ แปลงใหญ่(ชื่อสินค้า) ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....”

3.1.2 การพัฒนาแปลง ยึดหลักการดำเนินการแบบบูรณาการที่สำคัญ คือ

- ให้มีการบูรณาการการทำงานร่วมกันของทุกหน่วยงานภายในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสอดคล้องกับระบบส่งเสริมการเกษตร (T&V System)

- สำนักงานเกษตรจังหวัด จัดการให้มีการบูรณาการทีมงานในทุกกลุ่ม เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักงานเกษตรอำเภอ

โดยมีกิจกรรมหลักดังนี้

3.1.2.1 แปลงใหญ่ ปี 2563 แปลงปีที่ 3 (29 แปลง)

1) การวิเคราะห์จัดทำแผนรายแปลงจัดทำแผนธุรกิจปรับปรุงข้อมูลพื้นฐานแปลงใหญ่ ติดตาม และประเมินผลและจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่มในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพ มาตรฐานการผลิต ตลาด ด้วยการจัดเวทีเพื่อทบทวนและปรับปรุงเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มอย่างต่อเนื่อง และนำข้อมูลมาบันทึกในระบบ Co-farm.doae.go.th โดยใช้ข้อมูลแผนการผลิตรายบุคคล (IFPP) ประกอบการวิเคราะห์ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย 5 ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพ การตลาด และการบริหารจัดการ

2) การบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรและบริหารจัดการ (เน้นการพัฒนาคุณภาพ การเชื่อมโยงการตลาด และการบริหารจัดการกลุ่ม) เป็นการสนับสนุนการรวมกลุ่ม มีการบริหารจัดการร่วมกัน รวมกันผลิต และรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน โดยใช้แนวทางการพัฒนา Smart Group ของกรมส่งเสริมการเกษตร สำหรับการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรสามารถจัดได้หลายรูปแบบเช่น การจัดเวทีการถ่ายทอดความรู้ การศึกษาดูงาน การพบปะแลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม เป็นต้น โดยอาจบูรณาการกับ

กิจกรรมต่างๆ จากหน่วยงานภายในกรมส่งเสริมการเกษตร เช่น การจัดการศัตรูพืช การจัดการดินและปุ๋ย การจัดอาชีพเสริม เป็นต้น รวมทั้งกิจกรรมที่ได้รับสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก (หน่วยงานอื่นๆ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือกระทรวงอื่นๆ และภาคเอกชน) ทั้งนี้ ต้องมีการบูรณาการจัดทำหลักสูตรการจัดทำแผนธุรกิจ เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับกลุ่มให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน หรือสินเชื่อต่างๆ ได้ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน แปลงละ 5,000 บาท

ทั้งนี้ การบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรสามารถปรับวิธีการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

3) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร/สนับสนุนปัจจัย/วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้

สนับสนุนวัสดุในการพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เป็นการสนับสนุนวัสดุ เพื่อประกอบการให้ความรู้ด้านการพัฒนาคุณภาพเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร เช่น การแปรรูป การเพิ่มมูลค่า การปรับปรุงคุณภาพผลผลิต การเพิ่มช่องทางการจำหน่ายผ่านระบบสารสนเทศ เป็นต้น โดยดำเนินการตามความต้องการของกลุ่ม มีค่าใช้จ่าย ดังนี้

แปลงขนาดเล็ก (น้อยกว่า 51 ไร่) 19 แปลงๆ ละ 30,000 บาท

แปลงขนาดกลาง (51-70 ไร่) 5 แปลงๆ ละ 40,000 บาท

แปลงขนาดใหญ่ (71-100 ไร่) 5 แปลงๆ ละ 50,000 บาท

แปลงขนาดใหญ่มาก (มากกว่า 100 ไร่) - แปลงๆ ละ 50,000 บาท

3.1.2.2 แปลงใหญ่ ปี 2564 แปลงปีที่ 2 (26 แปลง)

ดำเนินการในแนวทางเดียวกันกับแปลงปี 2562 โดยกิจกรรมที่ได้รับการสนับสนุน

ประกอบด้วย

1) การวิเคราะห์จัดทำแผนและปรับปรุงข้อมูล มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดังนี้

2) การถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร (เน้นพัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

การบริหารจัดการกลุ่ม การเชื่อมโยงการตลาด) มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน แปลงละ 5,000 บาท

ทั้งนี้ การบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรสามารถปรับวิธีการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

3) เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร/สนับสนุนปัจจัย/วัสดุอุปกรณ์การเรียนรู้ มีค่าใช้จ่ายใน

การดำเนินงาน ดังนี้

แปลงขนาดเล็ก (น้อยกว่า 51 ไร่) 19 แปลงๆ ละ 30,000 บาท

แปลงขนาดกลาง (51-70 ไร่) 2 แปลงๆ ละ 40,000 บาท

แปลงขนาดใหญ่ (71-100 ไร่) 2 แปลงๆ ละ 50,000 บาท

แปลงขนาดใหญ่มาก (มากกว่า 100 ไร่) 3 แปลงๆ ละ 50,000 บาท

3.1.2.3 แปลงใหญ่ ปี 2565 แปลงปีที่ 1 (20 แปลง)

1) การเตรียมการ

(1) รับรองแปลงผ่าน CoO (รับรองภายใน 31 ธันวาคม 2564)

(2) จัดเวทีวิเคราะห์ จัดทำแผนและเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มตามการบริหารจัดการรูปแบบแปลงใหญ่ใน 5 ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐาน GAP การตลาด และการบริหารจัดการ พร้อมทั้งติดตามและจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานแปลงใหญ่มาบันทึกในระบบ co-farm.doae.go.th และประเมินผลจัดเก็บข้อมูลผลการดำเนินงานของกลุ่มในประเด็นต่างๆ ได้แก่ ผลผลิตที่ได้ ต้นทุนการผลิต คุณภาพ มาตรฐานการผลิต ตลาด มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน แปลงละ 5,000 บาท

ทั้งนี้ การบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรสามารถปรับวิธีการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

2) การถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรและบริหารจัดการ (เน้นด้านการลดต้นทุนการเพิ่มผลผลิต พัฒนาศักยภาพของเกษตรกรสู่ Smart Farmer และความเข้มแข็งของกลุ่มเกษตรกร/องค์กร/วิสาหกิจชุมชน การตลาดและเชื่อมโยง)

(1) ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรด้านการลดต้นทุนการผลิต เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต สำหรับการถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรสามารถจัดได้หลายรูปแบบเช่น การจัดเวทีการถ่ายทอดความรู้ การศึกษาดูงาน การพบปะแลกเปลี่ยนระหว่างกลุ่ม เป็นต้น

(2) การสนับสนุนการรวมกลุ่ม มีการบริหารจัดการร่วมกัน ร่วมกันผลิต และรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน โดยใช้แนวทางการพัฒนา Smart Group ของกรมส่งเสริมการเกษตร

(3) ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรด้านการตลาดและเชื่อมโยงการตลาดมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน แปลงละ 5,000 บาท

ทั้งนี้ การบริหารจัดการการถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกรสามารถปรับวิธีการให้เหมาะสมกับสถานการณ์ของแต่ละพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของเกษตรกร

3) ส่งเสริมการจัดทำแปลงเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต

จัดทำแปลงเรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต เพื่อเป็นการทดสอบหรือสาธิตเทคโนโลยีในประเด็นที่เกษตรกรต้องการทราบหรือเทคโนโลยีที่ต้องการชักชวนให้เกษตรกรพัฒนา ภายใต้ความเห็นชอบของสมาชิกและบูรณาการกับหน่วยงานวิชาการในพื้นที่ (กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน มหาวิทยาลัย เป็นต้น) โดยดำเนินการตามความต้องการของกลุ่ม มีค่าใช้จ่าย ดังนี้

แปลงขนาดเล็ก (น้อยกว่า 51 ราย) 17 แปลงๆ ละ 40,000 บาท

แปลงขนาดกลาง (51-70 ราย) 2 แปลงๆ ละ 50,000 บาท

แปลงขนาดใหญ่ (71-100 ราย) - แปลงๆ ละ 60,000 บาท

แปลงขนาดใหญ่่มาก (มากกว่า 100 ราย) 1 แปลงๆ ละ 60,000 บาท